

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemana velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemana velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserate) vsprejema upravnštvo (in ekspeditja) v „Katol. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenšedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 273.

V Ljubljani, v sredo 28. novembra 1894.

Letnik XXII

Vladna izjava o volilni reformi.

Z Dunaja 27. novembra.

Danes zvečer imel je odsek za volilno reformo sejo. Sklicala se je bila na željo vlade. Ministerski predsednik je v imenu vlade oddal nastopno izjavo: Vlada je dne 27. novembra 1893. l. izjavila, da smatra za svojo prvo in najvažnejšo politično nalogo, da v sporazumljeni s strankami sestavljajočimi koalicijo izvrši volilno reformo, s katero se bode ohranjajoč sedaj obstoječa ustavna zastopstva interesnih skupin in točno ozirajoč se na razmere posameznih kraljevin in dežel, bistveno razširila volilna pravica s tem, da se pritegnejo sloji dosedaj od volilne pravice izključeni, in se hkrati ohrani dosedanje težišče političnih pravic kmetskega in meščanskega stanu. S tako volilno reformo se bode najbrž moralo pomnožiti število članov zbornice poslancev in spremeniti razdelitev okrajev.

Da se ta namen doseže so se najprej vršili zapni razgovori. Kot predlogo za tako posvetovanje je vlada povabljenim zaupnikom naznanila glavne obrise nove volilne reforme, kateri pa niso našli občnega odobravanja. Ko so se v začetku sedanjega zborovanja zopet začela posvetovanja in sicer s prva samo z načelniki koaliranih klubov, so nekateri udeleženci opozorili na predlagano osnovo delavskih zbornic, katerim naj bi se podelila volilna pravica in kazalo se je, da ne bode izključeno, da se s tem načrtom v glavnih načelih sprijaznijo koalirane stranke.

Ker se je pri teh pogovorih pokazalo, da bodo velike težave, predno se obširni volilni reformi zagotovi potrebno dvetretjinsko večino zbornice poslancev, je bila vlada pripravljena vsprejeti predloge

o osnovi delavskih zbornic, oziroma oddelkov za delavske stvari pri trgovski in obrtni zbornici; to tembolj ker so zastopniki vseh strank se vjemali z vlado, da vsekako kaže, da se da delavcem kako parlamentarno zastopstvo. Ko se je pa zadnji čas krog zastopnikov razširil, so se pa tudi proti tem predlogom izrazili tehtni pomisleki in bi torej predložitev take predloge ne bila imela nobenega neposrednega vspeha. Vlada torej nasvetuje, da se odsek začne posvetovati o volilni reformi. Po dosedanjih dogovorih se vsestranski odobruje, da se dá delavcem parlamentarno zastopstvo in se bode na to predvsem ozirati. Ko bi pa le stranke se sporazumele, da se še kakemu drugemu ljudskemu sloju, ki dosedaj nima volilne pravice, taka volilna pravica podeli, bode vlada rada take predloge vsprejela v okviru v začetku omenjene izjave in bode delala na to, da se sestavi načrt zakona na taki podlagi.

Iz te izjave je jasno, da smo glede volilne reforme tam, kje smo bili pred jednim letom. Posvetovanja zaupnikov niso imela nobenega vspeha. O tem, da se mora delavcem dati volilna pravica, so že tako bili poprej jedini in zato ni bilo potrebno nobenih posvetovanj. Pač ugodno spričevalo sedanji položaj za koalicijo nikakor ni. Upanja tudi ni veliko, da bi v odseku se doseglo kako sporazumljenje. Položaj postaje faktično jako težaven in radovedni smo, kako se koalicija iz njega izmota ali se pa ob volilni reformi razbije.

Organizacija.

Liberalizem je vso lepo vrejeno krščansko državo razdružil. Postavil je posamnika proti posamniku, naj si po svojih lastnih močeh pribori, kar si more; in če si ne more zagotoviti obstanka, naj

propade! Očitanja, ki so se pojavljala tu in tam zoper njegova načela, je brž odbil poudarjajoč, da je uvel najplemenitejšo pravico človekovo, namreč svoboda. Vzlasti gledé gospodarskega svojega nauka so vedno naglašali liberalni trobentači, da imajo posamniki pravico snovati prostovoljne zadrage v svoje namene in da morejo s tem svobodno dosegati to, kar so preje v prisilnih cehih ali v fevdalni zvezi. Bolj hinavskega izgovora ni, nego je ta. Po svojem bistvu je liberalizem ljudi razdvojil, vsejal medsebojno nezaupanje vanje, prodril jim dušo z željo po naglem obogatenu in po vživanju. Kako bi bilo tedaj mogoče, da bi ti razdvojeni ljudje v prvi pijanosti gospodarske svobode trezno premišljali, kaj utegne priti iz tega? Kako bi si bili mogli predstavljati, da za nekaj let celi stanovi propadejo v suženjstvo velikemu kapitalu? In če bi bili tudi to vedeli, ali bi bili hoteli posamniki, ki so zasebno zase pričakovali gospodarskih ugodnostij, z jedno besedo bogastva in lagodnega življenja, ali bi oni taki hoteli? Saj jim je ravno najpotrebnejšega manjkalo, namreč čuvstva solidarnosti, vzajemnosti: — socijalnega čuvstva, temeljujočega v krščanskih načelih. Liberalizem jim je uropal socijalno čuvstvo in na drugi strani se je opravičeval, da jim je pustil svobodo združevanja.

Predno so jeli ljudje uvidevati potrebo, naj se poslužujejo te svobode, je preteklo mnogo časa. Tisoč in tisoč dotle samostojnih gospodarjev je moralo propasti; tisoč in tisoč obrtnikov se je moralo pogrezniti v nenasitno vrsto revnega proletarijata; pomanjkanje z vsemi svojimi krutimi spremljevalci: z lakoto, ubožtvom, boleznimi je moralo preje ne-

LISTEK

Pismo „Slovenčevcem“

iz rok vestnega „naprednjaka“ ob jednajsti uri.

„Quos ego!“ bi skorej zavpil nad Vami, videč, da vsi pravi rodoljubi težko pričakujejo dan 29. novembra, ko bo shod zaupnih mož v (sedaj res) beli Ljubljani, kjer se bo po zbranih veljakih izvedelo, kaj naš narod (bolje: „Narod“) teži in kaj treba storiti, da se otmè pogina, le Vaša „Slovenčeva“ stranka se boji tega dneva, kakor hudodelec kazenskega sodišča. Nikar vendar ne bodite „šalobarde“, da bi se samo zavoljo dveh naglavnih grehov: („Ljubljanski ulični napisi“ in „koalicija“) bali na shod priti, saj se bodo tam sošli le trezni možje v resen pogovor. Kdor je dobre volje, se bo veselil tega shoda — pravi „Soča“, — torej če niste, pa vzemite saboj vsaj tisto „polno mero zaslepljenosti in pijanosti“, s katero vplivate mej prostim in manj razsodnim ljudstvom! Saj je zadnji čas, da vržete pod klop svojo „solistično dogmatiko in se oklenete naših krščanskih načel. Tam bote izvedeli, da bo treba še mahati z betom tudi po kolarjih, kateri letajo (!) okrog sv. Nikolaja cerkve v Ljubljani, kjer brezvestni čuvaji katoliškega Sijona tako slepo plešejo po judovski piščali!“

Ne da bi bil hud, pa vendar moram vsklikniti: „O ti preklicana farizejska pravičnost „Slovenčeva“,

kateri je narodnost „poganstvo“, resolucije katoliškega shoda pa „koran“! Bodite že vendar pametni in nikar ne tratite svojih močij v borbi proti mlinom na veter — proti slovenskemu liberalizmu!

Mi vemo sicer, da kedor se ne briga za blaginjo naroda, marveč zasleduje le postranske sebične smotre, da tak ostane tudi zanaprej nepoboljšljiv grešnik. Na take ljudi se ne bomo smeli ozirati. Istina je pa vendar, da bi tudi „Slovenčevce“ radi videli v trdem boju mej našimi narodnimi vrstami, čeprav nam je znana njihova odvisnost in zaslepljenost, kajti mi hočemo na shodu zopet razviti prapor slovenske narodnosti, da se nakoliko prezračijo in prehladi — in za to je sedaj najpripravnejši čas.

Pa še drug vzrok nas sili, da Vas vabimo: Čitalnice, ki so se rodile po vzajemnem trudu, nam zatajujete, postavljajoč jim nasproti v škodo druga društva, katera jih ovirajo v njihovem delovanju. „Narodni dom“, ta znak narodne zavesti in požrtvovalnosti, — za kateri ste s početka že dokaj kamnov in kamenčkov nalomili, — pustite nam graditi samim, — a Vi si skladate „katoliški sklad“ in si pripravljate „katoliški dom“, — ne da bi nas vprašali! Kako se to zлага z „absolutno narodnostjo“, ki jo mi vedno povdarjamo?! Tudi na Poljanah raste „dobrodelni zavodi“ iz tal, kakor gobe po dežju, na kar je že zdavnej opozoril v deželnem zboru dr. Tavčar. Res: „Bore genij slovenskega naroda, ki mora gledati, kake burke se ž njim počno!

H koncu le še to: „Obžalovali bomo, a jokali se ne bomo, ako se tega shoda ne bode vdeležila, ampak ga bode le od dalje proklinjala (!) — kranjska katoliško-judovska (ali magari: turško-kitajsko-japonska) koalicija!

Tako menim, da sem Vam vsaj površno izpršal vest. Če Vas je torej volja priti na shod ter tam opraviti „očitno spoved“, bomo Vam razven dušne hrane preskrbeli tudi telesne. Da ste mi zdravi!

Moje ječe.

Spisal Silvijo Pellico, prevel —a—.

LXXVIII.

Zelzel sem, da bi se nama bil dal kapelan (s kojim sem bil tako zadovoljen v prvi bolezni) spovednikom in da bi ga tu pa tam videla, tudi ako bi ne bila hudo bolna. Mesto da bi se bil dal njemu ta nalog, odločil je guverner nekega avgustinca, o. Babilista po imenu, dokler ne bi prišlo z Dunaja njegovo potrdilo ali pa imenovanje kakega družega.

Bal sem se, da ne bi izgubila v spremembi, a motil sem se. O. Baptista bil je angelj ljubezni, njegovo vedenje bilo je olikano, gosposko; temeljito govoril je o človeških dolžnostih.

Prosila sva ga, naj naju obišče večkrat. Prisel je vsak mesec in se pogosteje, ako je mogel. Prinesel nama je tudi z dovoljenjem guvernerja kako knjigo in nama rekel. — v imenu svojega

6 m. m. 2

katerekrat decimirati njihove vrste, potem so še le izpregledavali.

Potem so še le ob najstari uri jeli nekateri vračati se k zdravim idejam in premišljati, kako bi zopet vrnili red svojim zmedenim, razbitim in razdrtim stanovom. Potem so še le nekateri jeli uporabljati svobodo združevanja. Poudarjamo: nekateri. Velika večina jih še spi in treba bo novih udarcev, novih bitek, novih porazov, da se morda vzbudé. Liberalizmu je bilo pač lahko, otrovati dušo ljudstvu, lahko mu je bilo, privaditi je mamljivemu strupu, toda sedaj, ko se fin de siècle skoraj že tolmači s koncem človeštva, sedaj ko je otrovano vse javno in zasebno življenje, je zdravljenje neizmerno težje.

Bolezen pač ljudje radi pripoznavajo. Saj jim jo kaže od dne naraščajoči propad. Toda zdravila iščejo v tistem ovzdušju, v katerem so bili vzgojeni, v katerem so delovali in v katerem — propadajo. Absolutne države pojem je napolnil tudi njihova srca in vkljub temu, da jih dan za dnem prepričuje o njeni slabosti, o njeni nezmožnosti, vendar hočejo od nje pomoči. „Država premalo stori za nas; država nas mora varovati; poslanci se morajo potegniti za nas uboge trpine; zakoni se morajo prenarediti“ itd., se čuje za vsakim voglom. Reveži! Ko bi vedeli, kako slab stvar je liberalna država, v kateri živé, ko bi se zavedali, kako „brezi jadra, brez krmila“ tira svoj čolnič dalje brez namena in brez pravih sredstev zanj, potem bi ne govorili tako. In ko bi poleg tega še znali, kako neznatna, malo pomenljiva oseba je kak poslanec v ti državi, uboren delček z jednim glasom v velikem številu, odvisen pri svojem delovanju od vsega preje, nego od svojega prepričanja, potem bi pač drugače sodili. Izpoznali bi pa tudi, da bi jim vsa državna pomoč ničesar ne mogla pomagati, dokler se sami ne izpremené. Razvideli bi, da jim je najpreje treba po lastnih močeh storiti živi državni organizem, s tem da se med seboj organizujejo, drug ob drugem naslonijo, drug z drugim čutijo, drug drugemu podpirajo in tako stvorivši po stanovih, po slojevih, po narodih čile, zavedne organizme, organizovati državo, t. j. v mehanično razmetane množice vdihniti dušo in življenje.

Potem bo še le sveža kri mogla pretakati se redno iz srca tega velikega organizma v vse najmanjše dele njegove, in od njih zopet k njemu, potem bodo deli vzdrževali celoto in celota jih bo ohranjala.

Te zavesti manjka ljudem. Vzel jim jo je liberalizem. Zato ga sovražimo in zato se bojujemo proti temu najbolj krutemu roparju človeške sreče. In iz tega namena, da izpodkopljemo liberalizmu tla, naglašamo kot prvo socialno-politično dolžnost vseh poštenjakov probujenje katoliške zavesti. Katoliška zavest s tega stališča nima namena ljudi pripravljati samo za večni namen po smrti, marveč hoče jim biti jedino gotovo sredstvo tudi k časni sreči.

opata — da nama je vsa knjižnica samostanska na razpolago. To bi bil za naju velik dobiček, ako bi bilo trajalo. Vzivala sva to dobroto nekaj mesecev.

Po spovedi je ostal in dolgo govoril, vse pa, kar je pravil, odkrivalo je pošteno, vzvišeno, o veljavi in svetosti človeški prepričano srce. Bila sva okrog leta dnij tako srečna, da sva vživala njegov nauk in njegovo ljubezen in nikdar ni nama povedal kake neresnice, nikdar ni besedice, ki bi bila mogla vzbuditi misel, da ne služi svojemu poklicu, ampak politiki. Vedno se je rahločutno oziral na položaj.

Začetkoma nisem mu, da povem resnico, zaupal, pričakoval sem, da ga bom videl posvetiti svojo nadarjenost nedostojnim preiskovanjem. Pri političnem kaznjencu je tako nezaupanje pač naravno; a kako se čuti pokrepčanega, ko mine nezaupanje, ko v božjem služabniku ne vidi drugega poželenja, kot služiti Bogu in človeštvu!

Imel je sebi lasten in kaj pripraven način tolaženja. Obtožil sem se na pr. jeze radi strogoosti jetniške discipline. Modroval je nekoliko o kreposti veselega potrpljenja in odpuščanja; potem je slikal v najživejših barvah revo od mojega različnih položajev. Mnogo je bil živel po mestih in kmetih, poznal je velike gospode in male ljudi in premišljeval je bil krivico na svetu; dobro je znal popisovati strasti in navade raznih človeških družb.

Zakaj? Tu navajamo dva vzroka, katerih resnice nam nobeden ne more ovreči:

1. Načela katoliške pravičnosti in katoliške ljubezni morajo zopet zavladati v celi družbi in jo prevevati, sicer ne razmotamo nikedar klopčiča državnih, narodnih, socialnih zmed.

2. Katoliška načela so načela jedine še preostale organizovane družbe, namreč katoliške cerkve. Vsi drugi krasni organizmi, ki so se nekedaj tako lepo greli ob njenem sreću, trosé sredi in blagostanje mej svoje ude, so ponehali. Cerkev pa še stoji, dasi so ravno njen organizem hoteli razrušiti. Vsi tisti državniki, ki so v imenu državne vsegamogočnosti hoteli iz nje stvoriti neki nestvor državi v policijsko službo, vsi tisti modroslovci, ki so v zvenéčem imenu probujenega razuma se zadirali vanjo, vsi tisti plačani dninarčki obojih, ki so s samokolnico svoje hlapčevske priliznenosti, ali zastrupljenega, podlega srca razvažali zabavljice in psovke laži in obrekovanje v obliki pesnij in povestij, novel in romanov, dram in šaloiger, „znanstvenih spisov“ in uradnih ukrepov mej ljudstvo, vsi ti so sicer res razdružili sebe in svoje brate, res so uničili nebrojno cvetočih organizmov, a — cerkveni organizem je ostal neporušen, temeljujoč na „skali“, a v sebi razvijajoč najbujnejše življenje.

Še živi katoliška cerkev, ko govorimo o umirajočih stanovih, o umirajoči pravičnosti, o umirajoči ljubezni. In še ima moč v sebi zopet organiznega življenja vdihniti v kaotično zmes naših držav. Nasprotniki katoliških načel tega ne umevajo; obzorje jim je skaljeno v vrtinec življenja. Ne zamerimo jim. Muhe jednodnevne se ne bavijo z večnimi vprašanji in z vekotrajnimi nalogami. Malotni cilji, ki jih gibljejo, niso v nobenem razmerju s pripomočki, katere spravljajo na dan in s silo, s katero jih uporabljajo. Pustimo jih! V kolikor iztaknejo kaj dobrega, pomagajo katoliški ideji, v kolikor pa delajo napak, ne morejo škodovati nji, marveč le — ljudstvu. To pa ima zdravo naravo, ki mu jo je dal Bog sam in ta zdrava narava bo prebolela vse strupene cepé, katere je hotel umetno pricepiti božjemu razodetju in njegovemu duhu se vstavljajoči človek, proti titanom se borači zmagavec. Živemu organizmu katoliške cerkve, v kateri živi tudi naš narod, trdno zaupamo, da bo Slovenec vkljub vsem dozdevnim neugodnostim mej prvimi narodi organizovan v dosego svojega namena tudi tukaj na svetu in da bo živel celo srečno življenje.

Novo civilnopravno postopanje.

Z Dunaja, 20. novembra.

Vlada je v teku letošnjega leta predložila državnemu zboru načrte zakonov: pravilnik sodne oblasti, civilnopravni red in izvrševalno postopanje, katere imata, ko je je pretresal permanentni odsek, vzakoniti obe zbornici po novem okrajšanem potu posvetovanja in sklepanja. Odločili so se za to ne strogo parlamentarno sredstvo,

Povsodi mi je kazal mogočne in slabe, stiskalce in stiskance, povsodi potrebo, ali svojega bližnjega sovražiti ali ljubiti ga plemenitim odpuščanjem in usmiljenjem. Slučaji, koje mi je pravil v dokaz splošne nesreče in dobri učinki, ki se dajo izvajati iz nje, niso imeli sami na sebi nič posebnega; bili so po vsem navadni, a pravil jih je tako z resničnimi, tako mogočnimi besedami, da so me napotili, da sem močno občutil izvajanja iz njih.

Ah! kolikorkrat sem slisal te ljubeznjive opomine in blage svete, vselej sem iskreno želel si ljubezni do kreposti, nikoga nisem več zaničeval. Življenje bi bil dal za najmanjšega svojega bližnjega, hvalil sem Boga, ker me je vstvaril človeka.

Oh! kako je nesrečen, kdor ne pozna vzvišenosti spovedi! nesrečen, ki misli, da jo mora zasmehovati, da ne bi ga imeli priprostim človekom! Ni res, da bi bilo nepotrebno, se le povedati si dati, ko vže vsak sam ve, da mora biti dober; da zadostujejo lastna premišljevanja, ne berilo; ne! pripovedovanje živega človeka ima moč, koje nimajo ne lastna premišljevanja, in primerno berilo! Srce bolj pretresajo; vtisi, koje napravljajo so bolj globoki. V bratu, ki ti govori, je polno življenja in pravočasnega vplivanja, kojega bi mnogokrat zastonj iskali po knjigah in svojih lastnih mislih.

(Dalje sledi)

ker sicer ni skoro pričakovati, da bi ta tako zaželeni zakon v doglednem času mogel stopiti v veljavo, kakor vidimo pri pol manjšem kazenskem zakonu, o katerem se že vrše posvetovanja dvajset let.

Da nekoliko seznanimo čitatelje tega lista s premembami nameravanimi po tem zakonu na sedanjem pravdnem postopanju, hočemo jih v naslednem pregledu ob kratkem omeniti, da potem lahko vsak sam sodi o njih primernosti za naše razmere.

Zakon je prenarujen po nemškem, ali vendar ne pretirava načela ustnosti, katero je ondu civilnopravno postopanje tako podražilo, in se torej ne more imenovati posnetek pruskega vzorca, kakor so v resnici naš menični in trgovski zakon, opominjevalno in malotno postopanje, potem novi kazenski zakon, zakona za bolniško zavarovanje in za zavarovanje delavcev proti nezgodam.

Sestavljen v duhu sedanjega časa, bode gotovo bolj ugajal mimo poprej premenjenim prometnim in socialnim razmeram, če tudi ne moremo reči, da je popolnoma v oblikovnem oziru brez občnih napak novejših zakonov z njih gostobesedno kazujstiko in novejšo zakonotehnično sestavo.

Začeni s pravilnikom sodne oblasti se dajo v kratkem posneti pristojnosti. Okrajnim sodiščem so odkazati vse tožbe o mejnih, posestnih in zakupnih preprih, potem vse pravde zaradi očetovstva, gostilniških, službenih, mezdnih, plovstvenih in brogarskih pristojbin, brez ozira na vrednost sporne stvari.

Pri družih tožbah so pa okrajna sodišča pristojna za obravnavanje in razsojevanje do vrednostne meje 500 gld., dočim morejo, če je stvar vredna od 500—1000 gld., pač poskusiti poravnavo ali pa izreči kontumacijsko razsodbo. Če se po stvari na ta način ne da konec storiti, morajo okrajna sodišča stvar odstopiti zbornemu sodišču.

Za take kontradiktorične tožbe in za tožbe, pri katerih gre za stvar vredno nad 1000 gld., poter: se tožbe zaradi sporov o mezdah, fidejnih komisij, zakonski zvezi ali razmerju mej roditelji in otroki brez ozira na vrednostno mejo so pristojna zborna sodišča (§ 50).

Pogosto v škodo dolžnikovo zlorabljeni forum solutionis (§ 91) se za trgovski stan primerno omeji in pri drugih strankah se pa naveže posebno zadevno pogodbo.

Dosedanja privilegovana podgotnost erara, v deželno desko vpisanih posestnikov, dežele in občin (§ 53) neha.

Pravde zaradi znamk, privilegijev, trgovskih, pomorskih in rudniških stvari obravnavala bodo ne na dosti premenjen način okrajna sodišča in s strokovnjaki mešan senat pri zbornih sodiščih (§ 59).

Kar se tiče civilnopravnega postopanja se o vloženi tožbi določi pravdni dan (§ 249) in če se pri tem ne da stvar na kratko poravnati, se začne pripravljalo postopanje (§ 255), pri katerem se po zaslišavanji strank, prič in izvedencev stvar do dobrega spozna, potem se pa določi javna ustna razprava. Pozornosti vredna prememba je pri tem, je obveznost sodnikova uradnim potom postopati (§ 260) in pa dolžnost predložiti (§ 315) listine celo proti neudeleženim osebam. Glavna in dopolnilna prisega odpadeta in se nadomestita s tako imenovanim zaslišanjem pod prisego.

Tožbena varščina (aktorična kavcija) ostane v veljavi samo proti inozemcem (§ 56.)

Posebna važnost se poklada na kolikor je moč največjo popolnost zapisnika pri glavni obravnavi in se v ta namen mislijo preskrbeti posebni v to vsposobljeni uradniki (§ 222). Sicer se pa v vsem skuša doseči naglost v postopanju, prestavljenje pravnih dnij se omeji na posebno tehtne razloge (§ 136) in sodni spisi se mislijo praviloma dostavljati pa pošti in le izjemoma po sodnih slugah (§ 88.)

Razsodba se ali takoj po obravnavi ustno razglasi ali se pa pozneje pismeno izda. Sodnik ni pri tem navezan na nobena dokazilna pravila. Vrste razsodb so kakor sedaj končne, delne, vmesne, odpovedne in zamudne.

Vzklic proti razsodbam okrajnih sodišč gre pri tožbah do 300 gld. na zborna sodišča in v tretji stopinji na višje deželno sodišče, pri večji vrednosti pa na višje deželno sodišče in v tretji stopinji na najvišje sodišče. Vzklici proti dvema jednako se glasečima razsodbama gredó pa vendar vselej na naj-

višje sodišče, ako se dvomi v zakonitost razsodbe o sporni stvari (§ 3. pr. s. ob.).

Poleg tega se pa v dosego enakomernega pravosodja vpelje ta novost, da se generalnemu prokuratorju daje pravico, pritožiti se proti že pravoveljavnim razsodbam v varstvo zakona na najvišje sodišče, ta odločba pa vendar ne more imeti nobenega vpliva na pravno razmerje strank (§ 5. pr. s. ob.).

Pri vzklieni obravnavi se ustno postopanje uporablja samo, kolikor je neobhodno potrebno. Vzklicna razsodba ima se izreči na podlagi stvarnega položaja prve stopinje in se ne more spremeniti iz kakega razloga, ki se ni navedel v vzklicu (§ 495.).

Prizivi proti vkrepom gredó po navadnem redu sodnih stopinj, ali v mnogih slučajih se pa ne dopuščajo, pri čemer je pa vendar sodniku na prosto voljo dano, da jih premeni do konca obravnave (§§ 334. do 347.).

Posebne določbe o malotnem, mandatnem, posestvenem, zakupnem, meničnem, razsodiškem in sindikatnem postopanju se deloma na novo vredé in hkratu razveljavijo prejšnje zadevne naredbe.

Opominjevalno postopanje in pa postopanje o zakonskih sporih ostane nespremenjeno.

V izvršilnem postopanju se je skozi in skozi poskušalo z daleč segajočimi določbami razbremeniti izvršence. Gledé na to načelo določila se je cela vrsta stvari, katere se ne smejo zarubiti in izvršilnim potom prodati, n. pr. hišna in kuhinjska oprava, živila in kurivo itd., v kolikor so neobhodno potrebne, potem za opravljanje službe potrebne stvari, cerkvene in šolske knjige, častna znamenja in cerkvene stvari sploh (§ 249.), predplače za preživljenje, preživnine in ustanove do 500 gl. (§ 287.), preživitki do 300 gl. (§ 330.) in drugi s starimi določbami privilegovani prijemki.

Sicer se je pa gorenje izvršilno načelo tudi izrazilo z omejitvami, odložitvami in ustavitnimi slučajmi. Tako bode dopuščeno ustaviti izvršitev (§§ 38., 42, 158. in 156.), če ni pričakovati da bi se s skupilom pokrili troški, ali če bi s takojšnjo izvršitvijo se provzročil gospodarski propad izvršence, ali če more poslednji verjetno skazati, da bode vsaj čez pol leta mogel zadostiti zahtevi.

Dražba se more odložiti in uvesti prisilno skrbništvo, ako preseški doneskov zadoščajo za pokritje dolga, oziroma letnine.

Ravno tako se mora dražba ustaviti, ako ne zadošča cenilna vrednost, da bi se pokrile prednostne zavezanosti in jedna desetina terjatve izvršilčeve (tako imenovano pokritveno postopanje).

Oziri za izvršence segajo tako daleč, če se za dopuščeno spozna, da se vpelje prisilno skrbništvo ali dražba tudi brez pridobljenja pravilne zastavne pravice le na podlagi jednostavne predznambe v zemljiški knjigi, da se le prištedijo odstotne pristojbine in vkužnja (§ 96.).

Posebne določbe so se določile za izvršitve na denarne terjatve z odkazom ali drugo uporabo s pristopom tretjega dolžnika (§ 287.), potem gledé izvršitve na druge premoženjske pravice (§ 330.) kakor 348 itd.

Pri dražbi odpadejo 3 obroki in se bode prodajana stvar tudi takoj že pri prvem obroku odstopila, oziroma tudi pod cenilno vrednostjo, vendar ne pod tretjino te cene, tistemu, ki največ ponudi (§ 274.), poznejša preponudba se bode le tedaj dopustila, ako se stavi v 14 dneh in je vsaj za polovico večja, kakor najvišja ponudba, katera ni dosegla niti tritetrtske cenilne vrednosti (§ 197.).

Na koncu so varnostna sredstva na podlagi še ne pravoveljavne razsodbe, ki se od sedanjih mnogo ne ločijo (§ 372.).

Nasprotno so pa tako imenovanečasne odredbe za slučaj, ko bi se bilo bati, da bode nasprotna stranka otežila izvršenje pravice, novejšje vrste, take so pridržba stvari ali dela, omejitev pravice razpolaganja, prevoz, sekvestracija, da celó zapreba (§ 382.).

Zastopanje po odvetnikih je zapovedano le pri zbornih sodiščih (§ 27. civ. prav. red.), sicer pa le v prepornih stvareh nad 500 gl. vrednosti, v krajih, kjer sta dva odvetnika in v vzklicnem postopanju (§ 480.).

Na kako preustrojo zemljiškoknjižnih uradov se sedaj ne misli, izvzemši tukaj ali tam kako pomnoženje osebja, dokler se v tem oziru ne pokaže potreba pri izvrševanju novega postopanja.

To so skoro vse važnejše točke novega postopanja.

Najvažnejši del te predloge zakona bode pa uvodni ukaz, v katerem se točneje označijo razmere zakona k drugi zakonodaji in bode rešil marsikako vprašanje, ki se je moralo odložiti v teku posvetovanja.

Politični pregled.

V Ljubljani, 28. novembra.

Staročehi in Poljaki. Poljski listi se jako vesele, da Staročehi zopet hočejo aktivno posesti v politiko. Po njih mnenju ne more biti, da bi taka stranka ničesa ne opravila, ki ima v svojih vrstah toliko razumnikov in ima toliko skušenj ter se odlikuje po tolikem domoljubju. Češki narod se bode vsekako oklenil svojih prejšnjih voditeljev, le mora spoznati, da mu mladočehška politika nič ni koristila. Mi seveda ne gojimo tako velikih nad. Staročehi nimajo nobene trdne podlage za svoje delovanje. Sicer je pa tudi skoro vse jedno, ali na Češkem imajo glavno besedo Staročehi Mladočehi. Nobeni ne stoje odločno na katoliškem stališču. Prejšnji železni obroč desnice se bi pa tudi ne dal več obnoviti, ker so se razmere premenile.

Nemški Dunaj v nevarnosti. Ne le o Celju, temveč tudi Dunaju vže preti nevarnost, da zgubi nemški značaj. „Deutsche Zeitung“ toži, da se na Dunaju vedno bolj množe češka društva in shodi, češke gledališke predstave in slavnosti, snujejo češke šole in oglašajo češki kandidati pri volitvah, po zidovih se nabijajo češki volilni oklici. V notranjem mestu je že tudi jedna češka kavarna. Nemški listi na Dunaju pa vže prinašajo češke inzerate. Ta list s strahom poprašuje, kaj bode iz tega. — Nam se to bore nemštvo res smili, kdo ve če naposled še do tega ne pride, da bi v mestni zbornici na Dunaju kdo češki govoril, kar bi pač bilo preveč za pristna nemška srca.

Wekerle napenja vse sile, da bi se obdržal. Budgetno debato so na nalašč zavlekli, da budget ne bode pravočasno rešen, in budgetni provizorij tudi ni dovoljen. Zaradi tega bi morala nastati težava, ako se bode hotela zbornica razpustiti, ali pa bi se poklcala nova vlada. Če se zborovanje le še kaj časa pretrga, pa bi do novega leta vlada ne bode imela dovoljenega niti proračuna niti provizorija. Zborovanje se bo pa na vsak način moralo pretrgati, ako pride do ministerske krize. Vidi se, da Wekerle hoče s tem prisiliti, da ga obdrže. Ne ve se pa, če se mu bode posrečilo. Njegovih zvijač bode enkrat že tudi zadosti.

V bolgarskem sebranju se dogajajo stvari, ki ne delajo časti temu zastopstvu. Bilo je že več jako hrupnih prizorov, kakoršnih ni bilo pod Stambolovom. Vladna stranka ne pusti opoziciji govoriti, kar vzbuja veliko nevoljo. Bati se je celó, da pride do kacega pretepa. Sploh se ne kaže, da bi v sebranju bili tako inteligentni možje, kakor se je za trjevalo ob volitvah ali pa da bi sedanja vlada zares kaj spoštovala svobodo. Mi smo že ob nastopi sedanje vlade izrekli, da najbrž s sedanjo vlado svoboda za Bolgarijo ni napočila in vidi se, da smo imeli prav. Stojilov je ob svojem času res bil pripomogel, da se je ustava bila ustavila in tudi sedaj ni še svobodoljubeu postal.

Francoskorusko prijateljstvo se bo ohranilo tudi pod novim carjem, kakor se kaže. Francoska deputacija, ki je prišla k pogrebu v Peterburg, je bila na povelje carjeve posebno slovesno vsprejeta. Zastopniki najodličnejših vojnih oddelkov, celo vojnega ministerstva in generalnega štaba, z velikim knezom Vladimirom na čelu so pozdravili francosko deputacijo. S tem se je hotelo baje izraziti presrečno razmerje mej rusko in francosko vojno. Tudi glasilo vojnega ministerstva „Ruski Invalid“ je obširno poročalo o tem vsprejemu. Vse kaže, da novi car želi prijateljstva s Francijo. V Berlinu s tem niso posebno zadovoljni. Prevelike važnosti ni pripisovati vsemu temu. Novi car bode najbrž le skušal ohraniti mir, kar kaže že to, da pridrži ministra Giersa.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 28. novembra.

(Shod zaupnih mož.) Jutri se torej vrši shod zaupnih mož narodno-napredne stranke v Ljubljani. Kaj bodo govorili in sklepali na tem shodu, o tem ne bomo mogli izvirno poročati, ker naše vredništvo na izraženo željo ni dobilo vstopnice na shod. — Ker je poročevalec »Naroda« dobil

vstopnico na katol. shod in ker so se v Celovcu govorniki na zaupnem shodu celo ponašali s tem, da je pristop bil dovoljen tudi nemško-liberalnim nasprotnikom, mislili smo, da bodo naši liberalci jednako liberalni. A varali smo. Če je to dobro znamenje, da zaupni shod narodni naprednjaki igrajo pod klobukom, to prepuščamo v razsodbo somišljenikom in nasprotnikom.

(Slovenski koaliranci in naši obrtniki.) S tem naslovom objavlja sinočni „Narod“ članek, naperjen proti slovenskim koaliranim poslancem in proti našemu listu. Razpravlja pa nove predloge za volilno preosnovo ter povdarja, kaka krivica se bode godila malim obrtnikom davek plačujočim, ki ne bodo imeli volilne pravice, dočim se delavcem, ki v denarju ne plačujejo nobenega davka, obeta volilna pravica. Potem pa napada naš list, češ da je še le od kat. shoda sem prijatelj obrtnikov in sicer le zato, ker račun pri volitvah na njih glasove. Pač nam ni potreba tega politično-strankarskega očitanja še opravičevati, kajti gotovo je, da se bodo morali obrtniki držati krščansko-socialnih načel, katere tudi mi zagovarjamo, ako bodo hoteli svojemu stanu pomagati na noge, da bodo torej morali glasovati za krščansko-socialne kandidate, če jih tudi podpira „Slovenec“. Jednako neosnovano je, da našemu listu člankar očita, da hočemo s svojim sobotnim člankom, v katerem smo se izrekli proti takozvanemu Hohenwartovemu volilnemu predlogu, le pesek sipati v oči obrtnikom, kajti kar smo pisali, zapisali smo iz polnega prepričanja in zopet danes izjavljamo, da bi takemu predlogu ne mogli nikoli pritrditi. Da po takemu predlogu niso pritrdili i koalirani poslanci o tem nas potrjuje izjava ministerskega predsednika. — Kakor namreč kaže konec Windischgrätzove izjave, je vsa stvar glede volilne reforme izročena dotičnemu odseku in se bo zopet z novega pričela. Da so torej listi pravočasno povedali svojo misel glede volilne reforme, ni bilo brez vspeha.

(Za zavod šolskih sester v Velikovecu.) Objavili smo v soboto poziv vodstva družbe sv. Cirila in Metoda, v katerem prosi Slovencev, naj ji pripomorejo z denarno podporo, da kmalu zgradi v Velikovecu slovensko štirirazrednico, katera se izroči vodstvu šolskih sester. — Mi to prošnjo iskreno priporočamo svojim čitateljem ter želimo, da se prav zdatno odzoveje temu povabilu. Slovenska štirirazrednica v Velikovecu pod vodstvom šolskih sester, to je zavod lepega pomena ter v verskem in narodnem oziru vreden, da njega osnovanje Slovenci vsestranski pospešijo z dobrovoljnimi darovi. — Upamo tudi, da sinočni grdilni dopis „Narod-u“ s Koroškega, v katerem se tudi zgradba tega zavoda zlorablja zoper našo stranko, ne bo škodoval gmotnemu vspehu tega poziva; želimo pa v prospeh nameravanega podjetja, da se kaj takega več ne pojavlja, ker se s tem dobrotniki ne vabijo, marveč za vselej odženejo.

(Izpred sodišča.) Iz Cérknice se nam poroča: Dne 19. t. m. je bil pri sodnijski obravnavi vsled javne obtožbe obsojen tukajšnji zdravnik Engelbert Busbach radi prelomljenja službene tajnosti, da ne sme tri mesece izvrševati zdravniške prakse. Vsled zasebne obtožbe pa je bil radi žaljenja časti obsojen na 5 gl. kazni. — V ponedeljek pričele so se v Ljubljani porotne obravnave. Prvi je bil na vrsti Anton Primec, posestnik v Kamenvrhu pri Litiji, ker je dne 8. nov. v zidnici Ign. Znidaršiča s suvanjem v trebuh tako poškodoval Ant. Oven-a, da je takoj drugi dan umrl. Obtoženec se je priznal krivega. Obsojen je bil na tri leta hude ječe poostrene vsaki mesec enkrat s postom.

(Prošnja do slav. vodstva južne železnice.) Piše se nam: Od 11—12 ure dopoldne je skoraj vsaki dan zlasti ob nedeljah na ljubljanskem kolodvoru neznosna gnječa. Vlaki odhajajo in prihajajo od vseh strani. Popotniki, kateri hočejo z jednega vlaka prestopiti na drug vlak, oblegajo blagajnico od vseh strani, in gorje tistemu, kateri se pririne med one železne ograje. V Beljaku in na družih večjih kolodvorih se ob tacih prilikah vožni listki tudi na peronu oddajajo. Ker so prostori na našem kolodvoru že tako tesni, bi bili popotniki slavnemu vodstvu zelo hvaležni, ko bi tudi v Ljubljani isto oskrbelo kar v Beljaku: Vlaki imajo večkrat zamudo, tako da ima popotnik komaj par minut časa, da dobi vožni listek. — Ako ga pa ne dobi, mora brez listka v vagon in mora plačati 50 kr. kazni samo zato, ker on ni bil kriv vlakove zamude.

(S Koroškega) dne 27. nov: Nasprotni nam listi — liberalni podajajo v bratski ljubezni nacijo-

nalnim roké — so se zopet prav vneto lotili duhovščine, da jo ovajajo in črne na vse mogoče načine. Pod črto v podlistkih tajé verske resnice, smešé verske naprave, nad črto pa napadajo kar zaporedoma posamezne duhovnike, kakor ves duhovski stan. Tako zadnje „Fr. St.“ na pol strani opravljajo kar šest duhovnikov, vsakemu d-leč kako „primerno“ b-co! — In po vsem tem pride starikava uradna „deželna mati“ imenovana „Celovčanka“ in daje duhovnikom „dobrohotni“ svet, naj pusté politiko, češ, da ta ni za njih „vzvišeni“ stan, ter naj ljudstvo prepuste brez varstva liberalnim in social-demokratičnim zapeljivcem! Kakšna skrb slavnega uradnega našega glasila za občni blagor in blagor države!

(Slovensko gledališče.) Sinoči so predstavljali znani ljudski igrokaz „Na Osojahn“. Osebe v tej igri niso mrtve figure, srečamo jih med priprostim narodom vsak dan, a dejanje v celoti je prozorno in mnogi prizori psiholoziško neutemeljeni. Vendar bi igra, primerno okrajšana, gotovo ugajala za manjše odre po d-želi, ako že ne ugaja „velikomestnemu“ občinstvu, ako vidi na odru kmetiške in delavske osebe v sreči in nesreči. In to menda vsaj pri nas ni še vzrok, da je gledališče malone prazno kakor sinoči. In v takih odnošajih naj bi se vzdržale slovenske predstave? Ne, taka malomarnost je graje vredna! — Predstava je bila navzlic prazni hiši izborna. V prvi vrsti zaslužita pohvalo g. Orehek kot zgubljenec Matija in gospica G. Nigrinova kot vdova Marijana. Prav dobro so igrali tudi gospica Slavčeva ter gg. Iuemann in Danilo. Tudi manjše vloge so bile v dobrih rokah.

(Porotno zasedanje v Celovcu.) Zadnje letošnje porotno zasedanje v Celovcu bode od 10. do 15. dec. Pred porotnike pridejo radi posilstva 4 hudodelci, radi detomora 1, radi umora 2, radi tatvine 3, urednik M. Otič zbog razžalenja časti in Franja Scherian zbog zavratnega umora. V tej pravdi je 94 prič; pred porotnike je poklicanih 44.

(Iz celovške škoflje.) Misijon se je pričel dné 25. nov. v Pöllingu, in v St. Pavlu v labudski dolini. Vodijo ga na obeh krajih oo. Jezuitje. — Čg. A. Prosen, kapelan na Zg. Beli je premeščen kot provizor v Kolbnic.

(Iz Trsta) nam pišejo 26. t. m., da je tamošnji mestni svet imel svojo redno sejo v soboto dne 24. t. m., pri kateri se je razpravljalo zgolj vprašanje o mestnem vodovodu, ki pa ni bilo končano, ampak odloženo na prihodnjo sejo, katera bode v torek zvečer. To pereče vprašanje bode menda zopet odloženo ad calendae graecas, kajti ni mogoče mej gospodo svetovalci priti do sporazumljenja. Zboru sta bila predložena dva načrta, in sicer italijanskih inženjerjev Barazer a in Ducati a, katera pa je tržaški inženjer Gairinger, kot mestni svetovalec, pobijal ter proglasil kot nedostatan. — V istej seji se je imela razpravljati tudi znana zadeva gledé zemljepisov v okolici, ki pa ni prišla na vrsto. — Za časa seje zbiralo se je pred mestno palačo par sto ljudij, ki so po končani seji pozdravili župana z „evviva Pitteri!“ Redarjev je bilo veliko, ki so gotovo pričakovali kako demonstracijo.

(Novi »Frane Josipov most čez Ljubljano.) Iz meščanskih krogov se nam v tej zadevi piše še z druge strani: V napravo tega mostu kakor v poplačilo nekaterih prispevkov, kakor: za dol. železnice, gledališče, novo bolnico i. dr., dobila je mestna občina že pred letom dal dovoljenje za posojilo 250.000 glđ., da jih uporabi izključno le v te namene. — Da se ta kakor še marsikatera druga važna zadeva, skuša le malomarno in lehkomišljno zavleči, je pri našem „radikalnem“ in „naprednem“ občinskem svétu stara čednost, s katero se je in se bo odlikoval, ki pa navdaja slehernega trezno mislečega meščana z opravičeno nevoljo, če pomisli, s kakimi frazami in in obljubami hodijo ti občinski kandidatje ob času volitve okolu volilcev.

(V Rovinju) so izdali nek tiskan pamflet, v katerem se na najostudnejši način napada državni poslanec dr. Laginja, ker je v državnem zboru interpeloval zaradi razpusta katoliškega poljedelskega društva v Rovinju. Zraven dr. Laginje je napaden tudi duhovnik Bernard Malusá, ki je bil poslednji predsednik tega društva in ker se je on kazal nekoliko pravičnega nasproti hrvatskim kmetom v rovinjski okolici. Sedaj kroži po mestu pola, v katero nabirajo podpise za protest proti dr. Laginjevi interpelaciji. Kako so pravični gospodje Italijani! Ako bi se bilo zgodilo, da je bilo razpuščeno čisto italijansko društvo, v katerem bi se širile liberalne ideje, gotovo bi tudi oni se

za isto potezali, ker pa to sedaj slučaj ni, jim ni prav, ako kedo drugi povpraša po vzrokih, zakaj so je društvo razpustilo.

(Evropske armade l. 1894.) V Parizu je izšla knjiga, ki natančno opisuje moč in izvežbanost evropskih armad. Tako velja na Nemškem vojaška dolžnost za vsacega sposobnega človeka od 17. do dovršenega 45. leta. V primeri s prebivalstvom ima torej Nemčija na papirju okoli 8 milijonov za vojsko manj ali več sposobnih mož. Izvežbanih mož ima okoli 3 1/2 milijona, na noge pa more postaviti nekaj nad 2 milijona mož, starih manj ko 30 let. Avstro-Ogerska ima na papirju 2,900.000, katere bi v skrajnem slučaju mogla postaviti na nogo. Italija, dasi manjša, ima 2,924.000 vojaščini podvrženih mož, izvežbanih nad 1 milijon. Francija ima aktivne in rezervne armade 2,500.000 izvežbanih mož, Rusija šteje 113 milijonov prebivalcev brez Čubonske, velikega dela Azije in Kozakov. Po vojnem zakonu je 870.000 letnih novincev, toda uvrsti se jih vsako leto le 400.000, ostali se uvrščujejo v opolčnjenje. Ukupno ima Rusija na razpolaganje nad 11 milijonov sposobnih, a nad 3 1/2 milijona izvežbanih mož. Za slučaj vojske more Rusija v prvem hipu postaviti na noge 1,520.000 pešcev in 187.000 konjikov.

(Nevreme v Trstu.) Kakor se nam poroča iz Trsta, v nedeljo in ponedeljek je tam razgrajala burja tako, da so morali zaradi osebne varnosti na raznih krajih mesta privezati vrvi katerih se je množica posluževala, ako je hotela boriti se proti hudi burji.

(Pred porotniki v Trstu) je bil oproščen Matej Geržel iz materij-ke občine, ki je bil obdolžen umora svojega adoptivnega sina, nasproti pa so bili obsojeni radi tatvine Emilij Črm-lj na 8 mesecev, tržaški postopači: Tolusso na 3, Depretis na 4 in Pellegrim 2 leti; dalje nek Singer in Pracentini na 5 let in Unterkircher na 6 let, ker so v tržaškem pristanišču ukrali vagon sladkorja in ga prodali. — V ponedeljek je bila obsojena neka Uršula Zupanc tudi radi tatvine na 2-letno ječo.

(Glasilo avstrijskih socialnih demokratov.) „Arbeiter-Zeitung“, ki jo izdaja znani žid dr. V. Adler, bo pričela z novim letom izhajati vsak dan. Ze od marca meseca bobnuje po celi Avstriji socialni demokratje po svojih društvih in listih za podporo tega preimunitnega lista in na stotine pritrغانih grošev delavskega stanu roma še vedno na Dunaj, da se bo tam na njegove troške redila in košatila židovska časnikarska četa.

(V Italiji) so pridelali v tem letu 24.500.000 hektolitrov vina. To je dobra podlaga za konkurencu avstrijskih vin!

(Radi zaostale obrtarine) se sledeče stranke pozivljejo v smislu ukaza c. kr. davčnega ravnateljstva kranjskega, ker je njih bivališče neznan, da se pri mestnem magistratu najpozneje v štirinajstih dneh zanesljivo oglašé in zaostali davek plačajo, in sicer: Ivan Travnik, urar; Matija Krašna, prodajalec ovočja; Katarina Prinčič, kramarica; Marija Črgan, prodajalka jedila; Neža Vidic, prodajalka obutal; Ivana Keber, kramarica; Josip Blut, prodajalec lecta; Ignacij Barsis, žensko krojaštvo. Kdor se ne oglasi na ta poziv, temu bode ustavljen obrt uradnim potom.

(Tatvino v Jerajevem stanovanju) izvršila sta kakor se je dognalo, dva nekaj nad dvajset let stara fantalina, izmej katerih je bil jeden v sivkasti a drugi v temno rujavkasti obleki. Po dovršeni tatvini podala sta se še v par družih gostilu v št. Jakobskem oddelku, zatem pa jo pobrala po Cojzovi cesti dalje proti tržaški mitnici. Prej ko ne si bosta izbrala Trst za izpečanje ukradenih dragocenostij. Policija in žandarmerija ju zasledujeta.

(Gališki in ruski fižol dela konkurencu kranjskemu in štajerskemu.) Ker so kranjski in štajerski trgovci pri fižolu povikšali ceno, preskrbel se je tržaški trg z gališkim in ruskim fižolom, ki je vkljub visoki prevoznini (2 glđ. 50 nč. od 100 kg.) cenejši od kranjskega in štajerskega. Tako bodo naši trgovci namesto dobička imeli le zgubo!

Društva.

(Pevsko društvo „Lira“ v Kamniku.) Vabilo na koncert, katerega priredi pevsko društvo „Lira“ v Kamniku v nedeljo dne 2. decembra 1894. leta v prostorih narodne čitalnice v korist g. pevovalje Franceta Stelé. Vspored. 1. Anton Hajdrih: „Hercegovska“, moški zbor s četverspevom. 2. Josip Kocjančič: „Oblačku“, moški zbor s tenor- in bari-ton-samospevom. 3. Dr. Benjamin Ipavec: „Pozdravljam domovina te“, šest-roglasni mešani zbor 4. Fr.

Wagner: „Concertino št. 1, koncertna fantazija“, igra na citrah gospica Loti Polegek. 5. Anton Hajdrih: „Cerkvica“, četverspev. 6. Hrabroslav Volarič: „Samotna rožica“, mešani zbor. 7. J. C. Umlauf: „Gavotte“, za dvoje citre in gosli, igrata na citrah učenka Minka Kendova in gosp. Pavel Gorjup, na goslih pa gosp. Fr. Stelé. 8. Anton Nedved: „Popotnik“, moški zbor s tenor samospévom in četverspevom. 9. Hrabroslav Volarič: „Izgubljeni cvet“, moški zbor s četverspevom. Začetek točno ob polu 8. uri zvečer. Vstopnina za ude 20 kr., za neude pa 40 kr. K temu koncertu vabi najpriaznejše odbor.

Narodno gospodarstvo.

Lovski zakon in sadjereja.

Uže se bliža čas, ko bodo naši poslanci zopet sešli se v deželni dvorani na resno posvetovanje deželnih zadev. Veliko dobrega i koristnega so uže zvršili, a čaka jih še mnogo, mnogo posla, da vsaj približno ugođe željam i težnjam posameznikov i celih krajev. Različni stanovi stavili bodo običajno zopet različne zahteve; vsem se ne more ugoditi, a vendar naj se v prihodnjem zasedanji kaj znatno koristnega zverši na korist trpina kmeta, ki se leto za letom z ničevnimi obeti odpravlja. Kmeti stan, temelj i podlaga državi, vidno nazaduje in propada tako, da pride i kmalu do cela ne psa, ako se mu nemudoma i korenito ne pomaga.

Najzdatnejša pomoč i nujna potreba, osobito za Bohinj je, da se postavnim potom uredijo prežalostne tukajšne pašne razmere, da se osnuje, oziroma predružači pašni i lovski zakon. Pa pustimo za sedaj pašo — o tem morebiti prihodnjč — i oglejmo si nekoliko lovski zakon gledé sadjereje i občega kmetijstva.

Bohinjci so se v zadnjih letih čudovito marljivo poprijeli sadjereje. Pridno množe in gojë sadje doma, posebno na Podjelji in pri šoli izreajo raznega sadnega drevja ter ga kupujejo tudi od Blejcev i od drugod. Vsak, kočar i večji posestnik, zasaja senožeti i domač vrt tako, da bode Bohinj gledé sadjarstva kmalu mej prvimi na Kranjskem.

Kedor pozna hladno tukajšnje podnebje, dolgo zimo, slabo in kamenito našo zemljo ter visok sneg, ki vsako leto toliko drevja polomi i očeha bode opravičeno občudoval vstrajuega Bohinjca, da s toliko neutrujeno poterpežljivostjo kljubuje vsakej vremenski i krajevni neugodnosti. Ako mu vzame zima 10 ali 20 drevese, vsadi bode novih zopet še enkrat toliko, češ, da mora vže tako biti; on ne godrnja. Nevolja vendar, prav sveta jeza ga pa zgrabi, kadar mu ogloje drevje dologouh, „zajec svinšč“, ki pa tudi res po naših nasadih prav nezno bogubno gospodari. Uže jeseni prične s pokončevanjem, nadaljuje isto čez vso zimo i če mu je bilo drevo zdolaj po deblu z debelim snegom nepristopno, omaji je spomladi. I kaj potem s takim drevjem? Naj se li obveže, zamaže ali naj se glešta, kakorkoli hoče, vse zaman. Drevo raste morebiti, a vendar ne bode nikoli prida. Umni sadjerejec kratkim potom te zajčje ostanke vrže proč, vsadi nova drevesa i mora čakati 5—10 let, prej ko pridejo v stan prejšnih. Ko bi tedaj drevo, trud i delo ne bilo nič vrečno, je zamuda pri rasti občutljiva zguba sadjerejcu. Tako Sisifovo delo vodi našega kmeta sadjerejca za nos; leto za letom ima samo prazni up, drugo požre zajec. I zajci, Bog ne daj, da bi mu kak nepoklicani le dlako zakrivil! Prava ironija se mi zdí, kadar gledam kmeta ki obira gosnice in preganja drug mrčes, ter kako se staro i mlado podi i poganja, da si v kebrovem letu nabere naloženo mu mero tega škodljivega (hrošča). — Pa vsaj zakon to i takisto véleva, da si primeroma zajčja svojat ni manj škodljiva. Cela velika vreča hroščev ali gosnic ne ugonobi drevesa popolnoma, kakor to stori samo jeden zajec. I če tudi žuželke v preveliki množini kvarljive, pokažejo se le perijodično v nekaterih letih, med tem ko zajec leto za letom isto škodo dela. Vendar zakon pa tega škodljivca varuje in kmetje zakupnika lova — ker je gospod — ne morejo siliti, da bi ga čez svojo voljo pokončeval. Lovski zakon sicer kmetu daje milostno pravico, da se sme pretožiti in zahtevati povračilo za škodo po divjačini prizadeto. Pa kedaj pride kmet do povračila? Joj, koliko cincanja, koliko izgovorov in ugovorov in nazadnje prazna pota. Bohinjec je v tej zadevi preveč skušen, raje molčé škodo terpi, ker ve, da prej, ko pride do pravice, bode komisijonovanja, kot da bi trebalo celi državni aparat v tr spravití.

Od kmetskega sadjerejca se med drugim zahteva — ako se oglasi za povračilo škode — posebno, da morajo biti drevesca tako zavarovana, da zajec obče nikakor ne more do njih. Se ve da, ko

bi kmet ne imel drugega dela, ko svoja drevesca. Jih li hoče v škrinjo zapreti? Kmetu pa izgovor: „družbine frate niso ograjene“ ne velja, na stotine Bohinjcev je leto za letom kaznovanih radi tega, vendar gosposka kranjske obrtne družbe ne sili, naj svoje frate ogradi, da si jih bi bilo živini lože ograditi, nego drevje zajcu.

V Bohinju tudi lisica, jazbec i šoje na polju, osebno v turšici, delajo znatno škodo. Lovski zakon ne prizna tem živalim varstva i kmet za škodo, ki mu jo prizadenejo, baje ne more zahtevati povračila, pobijati i streljati jih pa tudi ne sme, ker glavništvo obče nikomur, ki nima lovske karte, orožnega lista ne da. Z metlo pa se pač tudi takova zverjad ne uganja; tedaj kako naj si kmet pomaga. Povračila ne dobi, vsaj tukajšnega lova zakupnik baron Born se je v nekem slučaju, ki se je pred kratkim pripetil, povračilu naravnost odrekel, pa tudi glavništvo se je to jesen v ednakem slučaju ednako izrazilo. Gorje ti pa, ako si sam pomagaš in take nepoklicane goste odganjaš; Lahovca in žabjek, o koliko Bohinjcem odprla sta že gostoljubne svoje prostore radi puške, ker so bili primorani morebiti i svoje imetje varovati. Vsekako pa obstoječi lovski zakon tudi občinam krivico dela. Občinam nalagajo se leto za letom večje dolžnosti, obširnejši delokrog i večja odgovornost. Prepusti se jim dostikrat veliko občinsko premoženje, a gospodarstvo z lovom se jim ne zaupa. Čemu ta nezaupnost?

Naredba lovskega zakona, da se more zakupna pogodba brez privoljenja občine za daljno dobo 5 let podaljšati, je neumevna. Vsaj v Srednji vasi se je občinski odbor z vso silo podaljšanju zakupne pogodbe upiral, a podlegel je s svojim prizivom na vseh instancah; in ša dandanes nihče ne ve gotovega opravičenega uzroka, zakaj ni prišel srednjevaški lov javno na dražbo. Morebiti se postavna ta določba sme porabljeni le v skrajni sili, a tukaj je bil pravcati uzrok pobaronjenec Born. Z njim imamo tedaj smolo v žepu. Nam na kvar redil bo cele čede zverjadi, vsaj mu tega lovski zakon ne zabranjuje. V gorenji Bohinjski dolini je nad 400 posestnikov. Gotovo počez eden drugemu zverjina na polju, gozdih i vrtu na leto do 8 gld. škode prizadene, a vzemimo samo 2 gld., da to na leto 800 gld. in vendar smo za lep naš lov od kranjske obrtne družbe oziroma od njenega zlatega Borna, ki se je vlekel za denar kot cigán za groš, komaj izželi 200 gld.

Kje pa je nedostatek za škodo, ki nam jo divjačina pouzročuje? Tak dobiček imajo občani od lova i gospod Born hoče veljati baje kot nekaj dobrotnik Bohinjcem. Sam Bog nas varuj takih vsiljenih dobrotnikov.

Velecenjene naše poslance pa že ob tej priliki najljubneje prosimo, da se pri prihodnjem zasedanju deželnega zbora tudi nas Bohinjcev spomnijo ter jim toplo priporočamo, da delajo na to, da se obstoječi lovski zakon sedajnim razmerom primerno predrugači tako, da bode istinito varoval kmetske koristi i zajamčeval prednost temu, kar je koristno, pred tem kar je samo prijetno.

Posebno naj se skušajo uvesti v novi lovski zakon te-le točke:

1. Lov naj se ne oddaje več v zakup po krajevnih občinah, ampak po podobčinah, kajti mali lovski okraji ne zarejajo toliko divjačine i donajajo občinam več dohodka.

2. Zakupna lovska pogodba ne sme se nikakor brez izrečenega privoljenja občinskega odbora podaljšati.

3. Zajec naj se proglašuje za škodljivo žival, ki se izključi od varstva ali naj se vsaj lovskega zakupniku naloži dolžnost, da iste vsako jesen do malega števila postreli.

4. Posestnikom naj se privoli, da smejo po svojih posestvih — izvzemši gozde — lisice, jazbec, šoje i vrane s strelnim orožjem pokončevati, ako po priporočanju občine od glavništva dobe orožni list.

5. Zakupnikom lova naloži naj se dolžnost, da polože primerno varščino, ki bode zaloga, iz katere se bode plačevala po divjačini prizadeta škoda.

6. Škode cenijo naj občinski zapriseženi izvedenci, da se strankam prihranijo pota i troški.

7. Mačke po polju i psi, ki niso klateži (potepači), se ne smejo pobijati.

Telegrami.

Volilna reforma.

Dunaj, 28. novembra. Včeraj so v odseku za volilno reformo za knezom Windischgrätzom izjavili grof Hohenwart v imenu konservativcev, Stadnicki v imenu Poljakov, Kuenburg v imenu zedinjene nemške levice, da se vjemajo s potom, kateri je nastopila vlada, in upajo, da se odseku posreči, premostiti nasprotja strank in zadevo srečno rešiti. Brzorad se je izjavil v imenu Mladočehov za občno jednako in neposredno volilno pravico. Ministerski predsednik je izjavil, da bi po njegovih mislih se obravnave odsekov jako olajšale, ako on na to opozori, da minister notranjih stvari z dopisom na predsedništvo zbornice umakne vladno predlogo o volilni reformi z dne 10. oktobra 1893. Moj neposredni predgovornik gospod poslanec Fanderlik se je jako skeptično izjavil, kar se tiče v vspeha, ki je pričakovati od teh posvetovanj. Jaz se z njim ne vjemam in upam, da se po potu, katerega nastopimo sedaj, doseže sporazumljenje koaliranih strank, če se tudi dosedaj ni moglo doseči. Nadalje se je naglašalo, da je jako mnogo izginilo iz vladne izjave z dne 23. novembra 1893. Obžalujem, da govorniku ne morem dati prav. Nič lažje bi ne bilo kakor zamolčati tedanjo izjavo. Jaz sem pa vse v svoji današnji izjavi dobesedno ponovil, kar je bilo v tedanji za vladno še sedaj merodajni izjavi, posebno da bode vlada pritrdila le taki volilni reformi, kateri pritrdijo vse koalirane stranke. S tega stališča mi bode dovoljeno odgovoriti na opazko Brzoradovo, ki je nastopil že poprišče meritoričnega posvetovanja o volilni reformi. Brzorad se je izjavil, da bila jedina prava volilna reforma uvedenje občne neposredne volilne pravice. Lahko bi se na to omejil, da se sklicujem na to, kakšno stališče je zavzela velika večina te zbornice nasproti dne 10. oktobra 1893. I. predloženi predlogi. Ker se pa že v današnji seji govori o občni volilni pravici, takoj izjavim, da vlada trdno se držeč v svoji prvi izjavi izraženih načel, ne bode pritrdila predlogom, kateri bi merili na kak način na občno neposredno volilno pravico. V daljši debati izražali so se princ Karol Schwarzenberg, zastopnik češkega veleposestva, Dipauly s Tirolskega, Rusin Romančuk in Poljak Rutinski za vladno izjavo, nemški nacijonalec Prade in moravski Čeh Fanderlik pa proti. Pattai želi, da se osnujeta dve novi volilni skupini. Minister notranjih stvari je obljubil predložiti statistično gradivo. Debata se nadaljuje v petek.

Dunaj, 28. novembra. Dopis ministra notranjih stvari naznanja, da se umakne vladna predloga o premembi državnozbornskega volilnega reda z dne 10. oktobra leta 1893.

Državni zbor.

Dunaj, 28. novembra. Zaradi odstranjenja dvojezičnih tablic v Piranu in Tržiču so Klun in tovariši danes ostro interpelirali vladno.

Dunaj, 28. novembra. Predsednik je danes naznanil zbornici poslancev, da so Pacak in tovariši stavili nujni predlog o premembi tiskovnega zakona, katerega bode predsednik zbornice pred sklepom seje spravil v obravnavo. Kajzl zahteva, da se po poslovnem redu takoj razpravlja. Predsednik Chlumecy misli, da bi bilo proti duhu poslovnega reda, ako bi kdo v sredi debate stavil nujni predlog in bi se moralo takoj o njem razpravljati. Vašaty, Pernerstorfer in Lueger govoré proti mnenju predsednika. Pri glasovanju se je odklonilo s 136 proti 73 glasom, da bi se o Pacakovem predlogu precej razpravljalo.

Budimpešta, 28. novembra. Danes zjutraj je začelo goretí v novopeštanski predilnici. Požarna bramba je s težavo ogenj omejila. Škode je veliko. Zgorele so velike zaloge pavole.

Belgrad, 28. novembra. Minolo noč so v več krajih v Srbiji čutili se močni potresi. O kacic škodah se ničesa ne poroča.

Bukarešt, 28. novembra. Včeraj ste se zbornici otvorili.

Berolin, 28. novembra. Tukaj se govori, da misli ruski car Nikolaj sklicati shod veljakov, da se posvetuje o izdelanji ustave.

Amsterdam, 28. novembra. Kakor poročajo listi, je v boju pri Tobotiju bil ubit radžijev sin. Jeden Holandec je ubit, pet pa ranjenih.

Peterburg, 28. novembra. Več častnikov je povodom carjeve poroke povišanih v službi. Mnogo polkovnikov je imenovanih za generalne majorje, a vendar ostanejo na dosedanjih mestih.

London, 28. novembra. Reuterjev bureau poroča se iz Tientsina, da je cesar odstavil Lihungčanga od vseh dostojanstev in časti, pustil mu je pa stopinjo podkralja.

London, 28. novembra. Potrjuje se, da so Japonci v Port Arthuru vjeli posebnega poročevalca Reuterjeve časniške pisarne. Japonci so ga imeli za častnika v kitajski službi. Vrše se pogajanja za njega osvobodjenje.

Ponarejena črna svila. Sežgi vzorec blaga, katerega hočeš kupiti, in takoj spoznaš ponaredbó. Prava, čisto barvana svila se takoj škodra, hitro ugasne in pusti malo pepela prav svetlorjave barve. — Ponarejena svila pa, ki se hitro umaže in zlomi, počasi gori, posebno pa dalje tlé nekatere niti, če je blago zeló barvano, in pusti črnorjav pepel, ki se ne škodra, ampak zvije. Če stareš pepel prave svile, postane prah, ponarejene svile pa ne. **Svilarnica G. HENNEBERG** (c. in kr. dvorni založnik), Zürich razpošilja rada vzorec prave svile vsakemu in pošilja po naročilu blago v hišo poštnine in carine prosto. Pisma veljajo 10 krajezarjev, dopisnice 5 krajezarjev v Švicó. 13 (7-7) 5

Tuji.

26. novembra.

Pri **Stonu:** Braikovich, Hauser, Gellis, Jug z Dunaja. — Ceranič iz Gradaca. — dr. Trabrig iz Gorice. — Stupar iz Trsta. — Juvančič iz Radeč. — Altman iz Zagreba. — Mikuskovich iz Krumlova. — Prašil iz Pulja. — Järvič iz Gradaca.

Pri **Maliču:** Jobst, Paak, Fruwirth, Eszinger, Gyory, Bondi, Reich, Oresnig, Fleischmann, Bernardiner, Geiringer, Feilhuber Holländer z Dunaja. — Sima iz Celja. — Smrekar iz Zagreba. — Fiedeler iz Hanovra. — Bolte iz Postojine. — Löwy iz Prage. — Schink iz Zagorja. — Cora iz Trsta. — dr. Gregorec iz Gradaca.

Pri **bavarskem dvoru:** Konečny iz Sp. Šiške. — Žunter iz Mozirja. — Schunko iz Brucka.

Pri **Južnem kolodvoru:** Netti iz Hohenelbe. — Vadnou iz Metlike.

Pri **avstrijskem caru:** Kunder iz Zagorja.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur
		zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
27	7. u. zjut.	742.2	0.2	sl. vzh.	oblačno	0.00
	8. u. pop.	743.0	2.0	"	"	
	9. u. zveč.	743.1	0.8	"	"	

Srednja temperatura 1.0°, za 1.3° pod normalom.

Zahvala.

Podpisani odbor šentjakobsko-trnovske ženske podružnice družbe sv. Cirila in Metoda se tem potom javno zahvaljuje vsem članom, gostom in drugim podpornikom, ki so pripomogli k sijajnemu vspehu podružničnega občnega zbora dne 18. t. m. v prostorih Lloydovega hotela, osebno pa slavnemu pevskemu društvu „Ljubljana“ in slavnemu tamburškemu zboru za ljubeznjivo, požrtovalno in toliko vspešno sodelovanje.

Odbor šentjakobsko-trnovske ženske podružnice družbe sv. Cirila in Metoda.

V Ljubljani, dne 19. novembra 1894.

Eksekutivne dražbe.

Gregorja Bajca iz Orejša (terjatev 120 gld.) posestvo (580 gld.) dne 18. dec. 1894 in 22. jan. 1895 v Vipavi.

Alojzija Levsteka iz Travnika (terjatev 219 gld.) posestvo (25 gld.) dne 21. dec. 1894 in 22. januarja 1895 v Ribnici.

Fr. Vičiča iz Cirknice (terjatev 190 gld.) posestvo (770 gld.) dne 20. dec. 1894 in 21. jan. 1895 v Cirknici.

Jos. Ogulina s Hriba pri Ceroveu (terjatev 300 gld.) posestvo (200 gld.) dne 15. dec. 1894 in 17. jan. v Metliki.

Fr. Feranta iz Vipave (terjatev 21 gld. 60 kr.) posestvo (250 gld.) dne 18. dec. 1894 in 18. jan. 1895 v Vipavi.

Fr. Streklja iz Prapreč zemljišče 3530 gld.) s pritiklinami (248 gld.) dne 13. dec. 1894 in 10. jan. 1895 v Zatičini.

Frančiške Štrukljeve iz Doba (terjatev 159 gld. 87¹/₂ kr.) posestvo (110 gld.) dne 22. decembra (relitacija) na Brdu.

Jakoba Velkavrha, peka v Ljubljani (Kolodvorske ulice), premičnine (137 gld. 12 kr.) dne 3. in 17. decembra v Ljubljani.

Prostovoljna dražba.

Albina Sličarja, pokojnega trgovca v Ljubljani, Dunajska cesta št. 13, oziroma v njega ostalino spadajoče špecerijsko blago, razna železnina in kovina v inventarni vrednosti 22.800 gld. 25 kr., oziroma 21.600 gld. 25 kr., in štacunska oprava, cenjena na 174 gld. 90 kr. Ponudbe vsprejema varuh mladoletnih dedičev g. Ivan Mathian, izdelovalec mebljev v Ljubljani, do dne 30. novembra t. l.

Izvrstni novi 568 12

cvček,

Prosekar, Tirolec in druga vina, bavarsko črno pivo itd. priporoča po prav nizki ceni
Pavlinova Kranjska vinarna.
v Ljubljani, Slonove ulice 52.

Služba pomočnika

za špecerijsko trgovino je prosta.
Ponudbe sprejme iz prijaznosti upravnništvo „Slovenca“ pod naslovom „Specerist“ 610 3-2

Priporočen od polikliniške direktorje.

Uporablja se proti dušljivemu kašlju, boleznim v grlu, v prsih in proti otročjim boleznim.

Konjaka sladni izvleček

Neutrpen za prebolele.

Dobiva se v vseh boljših lekarnah in droguerijah. 590 52 3

Tovarna konjak-sladnega izvlečka v Leipniku.

Radi razrušitve stare Jalenove hiše **prodam:**
dobro ohranjena okna, vrata, glinaste peči, štedilna ognjišča itd.

Adolf Hauptmann,
Sv. Petra cesta 41.

612 3-2

China Serravallo z železom

neobhodno potreben oslabelim in prebolelim

Vzbuja slast do jedi, krepi živce, čisti kri.

Srebrna svetinja: XI. zdravniški kongres v Rimu 1894,
Zlata svetinja: Mejnarodna razstava v Benetkah 1894
Zlata svetinja: Mejnarodna razstava v Kielu 1894,
Zlata svetinja: Mejnarodna razstava v Amsterdamu.

Jako ga priporočajo zdravniške avtoritete, kakor dvorni svetnik profesor dr. baron Krafft-Ebing, profesor dr. vitez Mosetig-Moorhof, profesor dr. Schauta, prof. dr. Monti, profesor dr. Neusser, primarij dr. vitez Nicolich itd.

To odlično zdravilno, okrepevalno sredstvo zaradi dobrega okusa jako radi uživajo otroci in ženske.

Prodaja se v steklenicah po pol litra in po litru v lekarnah.

Lekarna Serravallo v Trstu. 578 30-7

Razpošiljalnica zdravil na debelo. Ustanovljena 1848.

Glavno zalogo v Ljubljani ima: **Lekarna Piccoli** na Dunajski cesti, nadalje tudi **Mayr in Grečelj**.

C. k. avstrijske drž. železnice.

S 1. decembrom t. l.

predružači se vozni red glede Dolenjskih lokalnih železnic sledeče:

Proga: Ljubljana - Rudolfovo - Straža.

M. 2251	M. 2253	M. 2255		M. 2252	M. 2254	M. 2256	
1. 2. 3.	1. 2. 3.	1. 2. 3.		1. 2. 3.	1. 2. 3.	1. 2. 3.	
610	1255	720	iz Ljubljane v	819	232	925	
707	154	877	v Grosuplje (iz)	722	133	829	
727	208	835	iz Rudolfovo (v)	655	119	805	
942	518	1050	v Rudolfovo iz	440	1015	550	
M. 2452	M. 2454	M. 2464	M. 2466	M. 2465	M. 2463	M. 2453	M. 2455
2. 3.	2. 3.	2. 3.	2. 3.	2. 3.	2. 3.	2. 3.	2. 3.
1007	545	850	430	640	1100	947	524
1020	604	910	450	620	1040	928	505

Proga: Grosuplje - Kočevje.

M. 2351	M. 2353	M. 2355		M. 2352	M. 2354	M. 2356
1. 2. 3.	1. 2. 3.	1. 2. 3.		1. 2. 3.	1. 2. 3.	1. 2. 3.
715	200	825	iz Grosuplje v	714	125	822
920	405	1030	v Kočevje iz	510	1120	618

Podrobni vozni red uvideti je iz II. lista voznega črteža z dne 1. oktobra 1894 in iz dnem 1. decembra t. l. veljavnega nemško-slovenskega voznega črteža.

V Beljaku, meseca novembra 1894.

C. k. železniško-prometno-ravnateljstvo.

St. 11.381.

Razglas.

613 1-1

Dne 2. januarja 1895. leta ob 10. uri dopoldne vršilo se bode v deželnem dvorcu

VII. izžrebanje 4% obveznic kranjskega deželnega posojila.

Deželni odbor kranjski,

v Ljubljani, dne 21. novembra 1894.

Najvišje pismeno priznanje Nj. c. in kr. Visokosti prejasne gospé prestolonaslednice - vdove **nadvojvodinje Štefanije.**

Kapljice za zobe

odlikovane

lekarne Piccoli, pri angelju v Ljubljani, Dunajska cesta.

Pavola napojena z nekaj kapljicami dne se v votel zob in nahujši zobobol takoj pojenja. 588 10-3

Stekleničica 10 kr.

Jakob Zalaznik,

slaščičarski in pekovski mojster

v Ljubljani, Stari trg št. 21,

priporoča slavnemu občinstvu svojo bogato zalogo

raznovrstnih slaščičarskih izdelkov

primeranih za Miklavževa in božična darila,

kakor tudi 614 7-1

štirikrat na dan sveže, ukusno, zdravo in slastno

pekarsko pecivo.

Dunajska borza.

Dne 28. novembra.

Skupni državni dolg v notah	99	gld.	90	kr.
Skupni državni dolg v srebru	99	"	90	"
Avstrijska zlata renta 4%	124	"	30	"
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	99	"	90	"
Ogerska zlata renta 4%	123	"	40	"
Ogerska krona renta 4%, 200 kron	97	"	80	"
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	1048	"	—	"
Kreditne delnice, 160 gld.	397	"	90	"
London vista	124	"	55	"
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	61	"	05	"
20 mark	12	"	22	"
20 frankov (napoleonor)	9	"	90	"
Italijanski bankovci	46	"	10	"
C. kr. cekini	5	"	89	"

Dne 27. novembra.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	150	gld.	—	kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	162	"	50	"
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	199	"	—	"
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	98	"	70	"
Tisine srečke 4%, 100 gld.	142	"	50	"
Dunavske vravnave srečke 5%	132	"	—	"
Dunavsko vranavno posojilo l. 1878	107	"	50	"
Posojilo goriškega mesta	111	"	25	"
4% kranjsko deželno posojilo	67	"	—	"
Zastavna pisma av. osr zem.-kred. banke 4%	98	"	70	"
Prijoritne obveznice državne železnice	221	"	75	"
južne železnice 3%	166	"	60	"
južne železnice 5%	129	"	75	"
dolenjskih železnic 4%	98	"	50	"

Kreditne srečke, 100 gld.	199	gld.	—	kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	141	"	50	"
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	17	"	50	"
Rudolfove srečke, 10 gld.	23	"	50	"
Salmove srečke, 40 gld.	70	"	70	"
St. Genois srečke, 40 gld.	70	"	—	"
Waldsteinove srečke, 20 gld.	50	"	—	"
Ljubljanske srečke	25	"	—	"
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	179	"	—	"
Akcije Ferdinandove sev. železn., 1000 gl. st. v.	3440	"	—	"
Akcije tržaškega Lloyda, 500 gld.	520	"	—	"
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	108	"	75	"
Dunajskih lokal. železnic delniška družba	72	"	—	"
Montanska družba avstr. plan.	106	"	40	"
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	168	"	—	"
Papirnih rubljev 100	135	"	22	"

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanje za zgube pri žrebanjih, pri izžrebanju najmanjšega dobitka. Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti naloženih glavnih.